

scenic într-un sistem rechizitorial, uneori aspru.

Cu spectacolul echipei gazdă, *Zodia taurului* de Mihnea Gheorghiu, spectacol unanim apreciat, s-au încheiat „Zilele dramaturgiei originale” la Craiova.

Amplul act de evocare dramatică, cu înalte virtuți literare și analitice, străbătut de evidente note de contemporaneitate, s-a bucurat de o atență și caldă întâmpinare din partea colectivului Teatrului Național, ca și din partea regizorului Vlad Mugur, și a scenografei Florica Mălureanu. S-a izbutit astfel o realizare elevată asupra virtuților căreia dă, în amănunt, seamă, cronica separată, consacrată spectacolului.

Irina Toma

Iași

„Zilele dramaturgiei originale” au început, la Iași, destul de șovăielnic. Primele spectacole au deziluzionat, apoi, treptat, ni s-au oferit lucruri din ce în ce mai interesante, pentru ca, în ultimele două zile, coțea valorică să crească vertiginos, dând personalitate și culoare acestei confruntări. Semnalul de începere l-a dat Teatrul Tineretului din Piatra-Neamț, cu *Patru oameni fără nume*, de Radu Bădilă; un spectacol fără șanse de a ieși din anonim, realizat pe un text precar din punct de vedere literar, jucat fără convingere.

Montarea birlădeană a dramei *Maria 1714* de Ilie Păunescu, deși marcând un oarecare efort de regie (Cristian Nacu) și beneficiind de o scenografie sobră și sugestivă (Al. Olian), n-a convins. Spectacolul e trenant, obositor, momentele de reală emoție sînt rare. După ce, „hors concours”, ne-a oferit recitalul *Clavirele plîng în oraș*, realizat de Sorin Postelnicu (despre care critica s-a pronunțat elogios, actorul obținînd de altfel, la Iași, un premiu special acordat de revista „Cronica”), Teatrul dramatic „Bacovia” — Bacău a intrat în competiție cu piesa *Fără cascadori* de Mircea Radu Iacoban. O piesă discutată și (evident) discutabilă, confirmînd declarațiile programatice ale dramaturgului ie-

șean, care a optat pentru un teatru de stricte actualitate. Textul (așa cum îl cunoaștem din revista „Convorbiri literare”) îmi pare a releva în primul rînd un umorist abil în parodierea convențiilor și a locurilor comune. Construită ingenios, piesa suferă, însă, acolo unde autorul, făcînd — probabil — anumite concesii, rezolvă prea grăbit și prea facil conflictul care se contura — mascat de frivolitatea voită a replicilor și a situațiilor — dramatic și grav. Nu cred că regizorul Victor Tudor Popa a găsit cele mai bune soluții pentru a valorifica acest text, iar scenograful T. Th. Ciupe mi s-a părut de-a dreptul neinspirat, propunînd un decor cu totul naiv și atât de explicit, încît trimiterile simbolice se auto-desființează. Dintre interpreți, în general conștiințoși și exacti, s-a remarcat actrița Anca Alecsandra, creatoare — subtilă — a citorva scene de „suspense” psihologic.

Piesa lui Paul Everac *Camera de alături*, ne-a fost prezentată de două teatre, în două viziuni radical deosebite. În spectacolul Teatrului din Galați, regizorul Traian Ghițescu-Ciurea a accentuat latura caricaturală, îngroșînd liniile, subliniind anacronismul unor mentalități ruginite, cu manifestări penibile. Spectacolul se susține pe o bună distribuție (Ioana Ioniță, Viorel Popescu, Dumitru Pislaru etc.), din care s-a detașat o actriță de o deosebită finețe și distincție, Olga Dumitrescu. Controversată a fost scenografia Olimpiei Damian, înghesuind, într-un spațiu foarte strîmt, o grămadă de obiecte de căutat prost-gust. Dimpotrivă, în spectacolul constantean, regizat de Geo Berechet, decorul e de o rafinată eleganță, nu mai puțin căutată și prețioasă. În acest cadru (în care s-ar putea juca de minune o piesă de Oscar Wilde) spectacolul lua adesea aspectul unor cozerii amabile. Dintre actori, Dan Herdan a găsit nota justă, dînd forță și culoare personajului său.

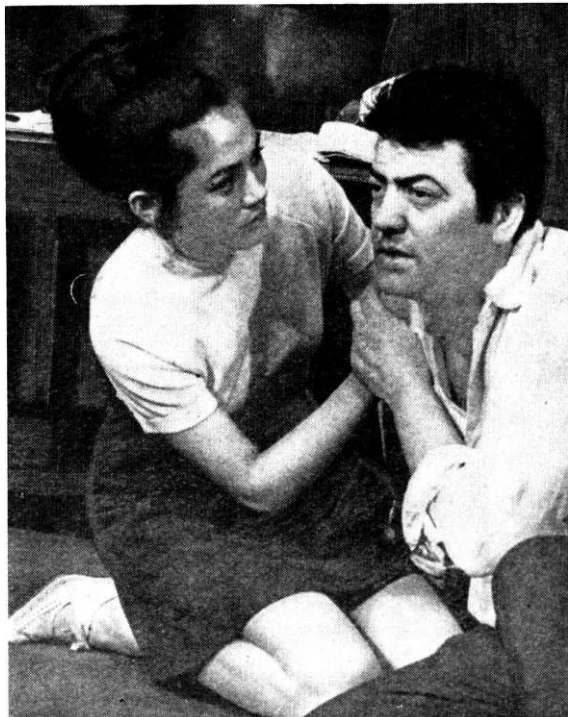
Un exemplu flagrant de discordanță între text și regie ne-a oferit *Epoleții invizibili*, în montarea Teatrului Municipal „Maria Filotti” din Brăila. Textul (ezit să folosesc cuvîntul „piesă”) e foarte firav, „concentrat” pînă la schemă (e mai mult un scenariu, din care n-ar fi exclus ca un regizor cu vocație să scoată un film reușit). Așadar, nu Th. Mănescu și Silvia Andreescu sînt, în spectacolul brăilean, adevărații autori ai acestui text, ci regizorul Yannis Veakis și scenograful Dan Jitiianu, care au realizat citeva tablouri de o deosebită plasticitate, au adus, acolo unde te așteptai mai puțin, o undă de poezie și de fior tragic. Mult mai echilibrat (dar și mai puțin eclatant sub aspect regizoral) a fost spectacolul Teatrului „Mihai Eminescu” din Botoșani cu *Să nu-ți faci prăvălie cu scară* de Eugen Barbu. Regia — Eugen Traian Bordușanu — a văzut în „tra-

gicomedie" lui Eugen Barbu mai mult tragedia și mai puțin comedia. O montare onorabilă și onestă, aprecierea fiind valabilă și în ceea ce privește interpretarea, cu o mențiune pentru îngrijita compoziție a Silviei Brădescu, în Elena Domnișor.

Teatrul din Constanța s-a prezentat în competiție și cu tripticul *Cine ești tu?* de Paul Everac, pus în scenă cu siguranță și eleganță de Ion Maximilian; un spectacol armonios, riguros conceput, o scenografie adecvată, o interpretare de ținută. Ultima zi a competiției a aparținut Naționalului ieșean. Piesa *Duet* de Andi Andrieș, în regia lui Victor Tudor Popa, s-a bucurat de o montare fericită, despre ale cărei merite revista noastră s-a pronunțat nu de mult; un aport decisiv la succesul acestei piese (care la Iași face săli pline) îl aduce echipa de tineri și talentați actori, care joacă cu vervă și dăruire. Dar Naționalul ieșean ne-a furnizat o mare surpriză cu celălalt spectacol, *Drumul încrederii*, realizat de Cătălina Buzoianu pe un text de Paul-Cornel Chitic. A fost momentul care a dat zilelor de la Iași o notă aparte, de neconfundat. Paul-Cornel Chitic a scris de fapt, în strânsă colaborare cu regizoarea, un libret, un „pre-text” ce a stat la baza unei montări nu numai de o spectaculoasă (și pentru unii șocantă) originalitate formală, ci și de un fără echivoc caracter politic, angajat și angajant. E o încercare de a revitaliza teatrul agitatoric, de a reda unor idei și adevăruri în aparență banale strălucirea și forța lor originară. Regizoarea a condus o trupă tină și entuziastă, a creat un spectacol care ar trebui să treacă de zidurile sălii de spectacole și să coboare în mijlocul Cetății pentru a-și realiza una din finalitățile sale — comunicarea directă, dialogul cu publicul, implicând chiar participarea acestuia la o „jocă” uneori — poate — naivă, dar întotdeauna sinceră și captivantă.

Trebuie menționat, la capătul acestor scurte însemnări, faptul că după fiecare spectacol s-au purtat discuții ample, la care au participat critici, regizori, actori etc., discuții ce au prilejuit confruntări deschise, de elevată ținută teoretică, polemice dar în limitele perfectiei urbanității; rolul stimulator al unor astfel de discuții în crearea unui climat de francă și fecundă emulație mi se pare în afară de orice îndoială.

Al. Călinescu

Sinka Karoly și Koszta Gabriela în „Fidelitate” de Hajdu Gyözö la Teatrul Maghiar de Stat din Timișoara. Regia: Ion Taub.

Timișoara

Timișoara „Zilelor dramaturgiei originale” a adăugat aerului festiv, de largă și viu colorată solicitare a atenției marelui public, o notă de responsabilitate și de serioasă invitație la reflecție pe marginea condiției actuale și a problemelor caracteristice care confruntă viața, gândirea și creația noastră teatrală. Seară de seară — vreme de o săptămână — demonstrațiile artistice, aduse în competiția festivalului de teatrele din nordul și vestul țării (din Satu Mare, Oradea, Arad și din orașul gazdă, Timișoara), au fost încheiate de vii dezbateri ce s-au voit cit mai

